

3) การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควร สงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อ การทำเหมือง

3.1) การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่

การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ หมายถึง พื้นที่ศักยภาพแร่ที่พิจารณาปัจจัยด้านธรณีวิทยา โดยพื้นที่ศักยภาพแร่ที่มีระดับความเชื่อมั่นทางธรณีวิทยาสูง-ต่ำมาจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ศักยภาพแร่ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. พื้นที่ใด ๆ ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นแหล่งแร่ โดยมีหลักฐานบ่งชี้จากข้อมูลการสำรวจทรัพยากรแร่
2. ก้นออกจากเขต หวงห้ามต่าง ๆ ตามมาตรา 17 วรรค 4 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2560 พื้นที่หรือชนิดแร่ใดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคง แห่งชาติ หรือพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม
3. การจัดลำดับความสำคัญพื้นที่ศักยภาพแร่ ที่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าเป็นแหล่งแร่
4. การจำแนกเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่สูงที่ได้ผ่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เพื่อการจำแนกออกเป็นพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนผังแสดงการจำแนกพื้นที่ศักยภาพแร่

พื้นที่ศักยภาพแร่
พื้นที่ใด ๆ ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นแหล่งแร่โดยมีหลักฐานบ่งชี้จากข้อมูลการสำรวจทรัพยากรแร่

↓
กั้นเขตพื้นที่หวงห้าม

พื้นที่หวงห้าม ตามมาตรา 17 วรรคสี่

พื้นที่หรือชนิดแร่ใดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ หรือพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

↓
การจัดลำดับความสำคัญพื้นที่ศักยภาพแร่

พื้นที่มีศักยภาพในการทำเหมือง
พื้นที่ศักยภาพแร่ที่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าเป็นแหล่งแร่

↓
การจำแนกพื้นที่

การจำแนกเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง

การจำแนกเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่สูงที่ได้ผ่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เพื่อการจำแนกออกเป็นพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้
พื้นที่หรือชนิดแร่ใดที่อยู่ในพื้นที่มีศักยภาพในการทำเหมืองเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ปัจจุบันเห็นสมควรที่จะต้องเก็บรักษาหรือสงวนไว้ เพื่อประโยชน์และความจำเป็นในอนาคต หรือปัจจุบันเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนยังไม่เหมาะสม ให้สงวนแหล่งแร่นั้นไว้จนกว่าจะมีเทคโนโลยี และมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสม หรือมีนโยบายหรือแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ให้สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้ก่อน

เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง ที่มีหลักฐานและข้อบ่งชี้ว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ได้ผ่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสม เพื่อการอนุญาตทำเหมือง

หมายเหตุ

การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ หมายถึง พื้นที่ศักยภาพแร่ที่พิจารณาปัจจัยด้านธรณีวิทยา โดยพื้นที่ศักยภาพแร่ที่มีระดับความเชื่อมั่นทางธรณีวิทยาสูง-ต่ำมาจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ศักยภาพแร่

3.2) พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้

พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ หมายถึง พื้นที่หรือชนิดแร่ใด ที่อยู่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ไม่ได้ประกาศเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เนื่องจากมีนโยบายหรือแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ให้สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้ก่อน โดยพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ เป็นการนำพื้นที่ศักยภาพแร่ที่ได้ไปพิจารณากันออกจากเขต หวงห้ามต่าง ๆ ตามมาตรา 17 วรรค 4 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องออก ซึ่งจะได้พื้นที่ที่เรียกว่า “พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง” หากพื้นที่ศักยภาพแร่ อยู่ในเขตพื้นที่หวงห้ามทางกฎหมาย พื้นที่นั้นจะถูกพิจารณาเป็นพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้

3.3) พื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่ เพื่อการทำเหมือง

ปัจจุบันมีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง โดยกำหนดให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และกรมทรัพยากรธรณี ร่วมกันพิจารณา ว่าพื้นที่ใดสมควรกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งจะพิจารณาจากรายงานสรุปผลการดำเนินงานและการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษซึ่งเป็นช่องทางของการพิจารณาข้อมูลของภาคเอกชนเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจำแนกเขตแหล่งแร่สำหรับกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต่อไป

หลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง

เพื่อให้การบริหารจัดการแร่มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2563 มีมติเห็นชอบให้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. พื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง หมายถึง พื้นที่ที่พบแร่ ซึ่งมีคุณค่าในทางเศรษฐกิจ มีรูปร่างของมวลแร่ คุณภาพ หรือค่าความสมบูรณ์ของแร่ รวมถึงปริมาณทรัพยากรแร่ที่ประเมินแล้วสามารถพัฒนาในเชิงพาณิชย์ได้ และต้องมีมูลค่าของแหล่งแร่ไม่น้อยกว่าห้าสิบล้านบาท

ข้อ 2. ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และกรมทรัพยากรธรณี ร่วมกันพิจารณาว่าพื้นที่ใดสมควรกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง โดยให้พิจารณาจากรายงานสรุปผลการดำเนินงานและการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

(1.1) ประเภทของอาชญาบัตร

(1.2) ชื่อของผู้ถืออาชญาบัตร

(1.3) หมายเลขอาชญาบัตร

(1.4) ชนิดแร่ที่ขอสำรวจ

(1.5) ตำแหน่งที่ตั้ง การคมนาคมเข้าพื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่พร้อมแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศและภาพถ่ายของพื้นที่ประกอบข้อมูล

(1.6) ข้อมูลการสำรวจแร่ที่เคยมีการศึกษามาก่อนในพื้นที่นั้น

(1.7) ลักษณะธรณีวิทยาทั่วไปของพื้นที่ พร้อมจัดทำแผนที่แสดงลักษณะธรณีวิทยาและภาพตัดขวางประกอบข้อมูล

(1.8) สิทธิในที่ดิน

(2) วิธีการสำรวจแร่

ต้องเป็นวิธีการสำรวจแร่ที่มีความเหมาะสมเพียงพอต่อแหล่งแร่แต่ละแบบ รวมถึงเป็นวิธีการสำรวจแร่ที่อยู่ตั้งบนพื้นฐานและหลักวิชาการเฉพาะทางด้านธรณีวิทยา สำหรับวิธีการสำรวจแร่เพื่อหาความต่อเนื่องของรูปร่างของมวลแร่และคุณภาพหรือความสมบูรณ์ของแร่ที่อยู่ใต้ผิวดินในระดับลึก ต้องเป็นการสำรวจแร่ด้วยวิธีการขุดหลุมสำรวจหรือการขุดร่องสำรวจหรือการเจาะสำรวจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือร่วมกันเป็นอย่างน้อย โดยมีจำนวนจุดหลุมสำรวจหรือร่องสำรวจหรือหลุมเจาะสำรวจที่พบแร่ไม่น้อยกว่า 3 จุดต่อมวลแร่ และมีระดับความลึกในการขุดหรือเจาะไม่น้อยกว่าระดับความลึกที่ใช้ในการประเมินปริมาณทรัพยากรแร่ โดยตำแหน่งที่

ทำการขุดหรือเจาะต้องมีการกระจายตัวอย่างเหมาะสมครอบคลุมรูปร่างของมวลแร่ และต้องสามารถนำไปจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาแหล่งแร่ ภาพตัดขวาง และแบบจำลอง 3 มิติของมวลแร่ได้ ทั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจแร่ด้วยวิธีการอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้นมาร่วมประมวลผลและแปลความหมายด้วยกันได้

(3) ผลการสำรวจแร่และการประเมินปริมาณทรัพยากรแร่

ต้องเป็นผลจากการสำรวจแร่และการประเมินปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งหมดภายในพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และให้มีข้อมูลหลักฐาน และวิธีการประเมินที่สามารถบ่งชี้ว่าพบแร่จริงในพื้นที่ โดยต้องอธิบายถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการแปลความหมายข้อมูล วิธีการประเมินปริมาณทรัพยากรแร่ และผลจากการแปลความหมายข้อมูล และการประเมินปริมาณทรัพยากรแร่ รวมถึงวิธีการวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ตัวอย่างแร่ในด้านต่าง ๆ สำหรับนำมาใช้ในการแปลความหมายข้อมูลและการประเมินปริมาณทรัพยากรแร่ รวมทั้งจัดทำแผนที่ ภาพตัดขวาง และแบบจำลอง 3 มิติ พร้อมภาพถ่ายแร่หรือมวลแร่ที่พบประกอบการอธิบาย ซึ่งปริมาณของข้อมูล หลักฐาน และวิธีการประเมิน ต้องอยู่ในระดับที่สามารถแสดงได้อย่างชัดเจนถึงตำแหน่งที่ตั้งแหล่งแร่ ลักษณะทางธรณีวิทยาของแหล่งแร่ รูปร่างของมวลแร่ การกระจายตัวของมวลแร่ ความต่อเนื่องของมวลแร่ทั้งบนพื้นผิวดินและใต้ผิวดินในระดับลึก ค่าความถ่วงจำเพาะของมวลแร่ คุณภาพ หรือค่าความสมบูรณ์ของแร่ คุณภาพหรือค่าความสมบูรณ์ของแร่ชั้นต่ำที่สามารถพัฒนาในเชิงพาณิชย์ได้ ปริมาณทรัพยากรแร่และมูลค่าของแหล่งแร่เป็นอย่างน้อย

ข้อ 3. แหล่งแร่ใดมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการพัฒนาของประเทศ แต่แหล่งแร่ไม่มีมูลค่าน้อยกว่าห้าสิบล้านบาท ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และกรมทรัพยากรธรณีร่วมกันพิจารณากำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นรายกรณีไป